

Deniss Hanovs

(Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas fakultāte/
Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte)

Latviešu nācija – Latvijas nācija: piederības robežas

REFERĀTA ANOTĀCIJA

Latvijas Republikas Satversmē ir nostiprināts priekšstats par valsts iedzīvotāju kopieni, kurā etnicitāte ir daļa no valstiskās kopienas – Latvijas tautas. Turpretī Latvijas vēsture un mūsdienu politiskā situācija nesekmē šī Satversmē ietvertā jēdziena izplatīšanos publiskajā telpā, ekspertu, politiķu un mediju dienas kārtībā.

Mūsdienu vēsturiskā traumatiskā kolektīvā pieredze veido dominējošo saturu, šķeļ Latvijas sabiedrību, iezīmē simboliskas, performatīvas robežas un barjeras konstitucionālās kopienas veidošanai.

Referāta galvenā tēze – Latvijas sabiedrība ir definējama kā kolektīvajā pagātnē esoša sabiedrība, kuras konsolidācijai trūkst kvalitatīvā zinātniskā un sabiedriski politiskā diskursa par 20. gs. vēsturi. Vēstures sadrumstalotība etnisko kopienu recepcijā noved pie vēstures aizstāšanas ar kolektīvajām atmiņām, kas, pēc P. Nora domām, ir pretstats vēstures zinātniskai refleksijai, tā ir romantizēta un simbolizēta pagātnes interpretācija, kas sekmē identitāšu nostiprināšanos, bet ne pagātnes analītisko diskursu. Tieši šāda aizstāšana, pēc referāta autora domām, palēnina un ievērojami apgrūtina kopīgas vēstures diskursa veidošanu.

Referātā no socioloģijas zinātnes skatupunkta tiek sniegtas mūsdienu Latvijas sociāli politisko diskursu satura refleksijas par 20. gs. vēstures atmiņām.

Valodas fakti, administratīvo un draudžu robežu provizorisks sastatīšana rāda, ka lingvistiskās izlokšņu robežas vislabāk atbilstu

nevis 1939. g., bet pirms Pirmā pasaules kara veidotajam administratīvi teritoriālajam iedalījumam un senajām draudžu robežām.